

Het contra-intuïtieve 3D-plan van CD&V

04-03-2014

Pag. 30

Opvallend veel stralende gezichten bij de voorstelling en televisie-interviews over het 'tot-op-het-cijfer-na-de-komma' berekende 3D-plan van CD&V. Een verkiezingsprogramma becijferen doet precies deugd en geeft zelfvertrouwen. Een aanzienlijke saneringsoperatie met een brede glimlach aankondigen is niet evident. Tenzij het deel uitmaakt van een uitgekende communicatiestrategie natuurlijk.

Op zoek naar vreugde, heb ik dan maar besloten om het openingsweekend van het Belgische wielrennen aan mij te laten voorbijgaan om het 3D-plan te analyseren. Voor de eigenlijke cijfers moet je geduld hebben. Die staan niet in de ruim 100 met consultancyjargon gespijste pagina's van het plan zelf, maar (zeer summier) helemaal aan het eind van de bijbehorende powerpointpresentatie.

CD&V heeft zonder twijfel de standaard gezet voor de debatten. Andere partijen zullen ook met gedetailleerde berekeningen op de proppen moeten komen, indien ze het plan willen aanvallen of eigen voorstellen willen verdedigen. Dat wordt moeilijk. Het is een ultieme evenwichtsoefening tussen forse besparingen, maar (net) niet in die mate dat er sociale afbraak is, en een zoektocht naar inkomsten. Partijen die nog drastischer willen besparen of de begrotingsput voornamelijk met belastingen willen vullen, zullen kleur moeten bekennen. Er is ook een doordacht luik nieuwe investeringen, het wegwerken van de concurrentiehandicap en een (beperkte) taks-shift.

Heel wat van de marketingballonnetjes zullen door feitencheckers en politieke tegenstanders snel doorgeprikt worden. Het plan creëert geen 224.000 nieuwe jobs, maar hooguit 30.000. De helft van de beloofde lastenverlagingen voor bedrijven slaat op de engagementen die de huidige regering al heeft beslist. De 700 euro verlaging op de persoonsbelastingen wordt gedeeltelijk gecompenseerd met een verhoging van diezelfde persoonsbelastingen (minder aftrekposten), wat geen lastenvermindering op arbeid is. De loonhandicap omzetten in een zogenaamd voordeel (dat we dat ooit zouden meemaken!), kan enkel door de reële lonen te bevriezen tot 2019, terwijl we moeten hopen dat ze in de buurlanden minstens stijgen volgens de inflatie.

De begrote terugverdieneffecten en opbrengsten van de strijd tegen fiscale fraude zijn realistisch. Om de rekening te doen kloppen, verschijnt er echter plots een (ongeoorloofde) conjunctuurbonus en permanente stroom van eenmalige begrotingsmeevallers in de tabellen. Iedere macro-econoom zal ook de gehanteerde rentevoeten in twijfel trekken. Als je veronderstelt dat de economische groei de komende 5 jaar tegen 2 procent zal aanleunen, begroot je maar beter een significante renteverhoging van de ECB. Iedere procentpunt rentestijging kost de begroting namelijk 4 miljard euro. Bye bye belastingverlagingen dan maar?

De politieke achilleshiel van het plan is dat CD&V blijkbaar het Europese stabiliteitspact wil verbreken. Er wordt immers enkel uitgegaan van een begrotingsevenwicht vanaf 2016, dat wordt aangehouden tot 2019, terwijl België met Europa heeft afgesproken om tegen dan een (structureel) overschot te hebben van 0,75 procent bbp als buffer voor de vergrijzing (ongeveer 3 miljard euro, wat correspondeert met de beloofde belastingverlaging na 2016). Ik ben benieuwd of Herman Van Rompuy en andere partijen hiermee akkoord gaan. Het stabiliteitspact fundamenteel loslaten (het 3D-plan is immers een langetermijnplan en gaat uit van hoogconjunctuur in 2019) is verbazingwekkend en verdient een politiek debat.

De economische achilleshiel is dan weer de timing. Volgens het plan wordt eerst het begrotingstekort weggewerkt, en pas daarna komt er ruimte voor lastenverlagingen en nieuwe initiatieven. De volgorde zou eigenlijk omgekeerd moeten zijn. Het begrotingstekort zelf is niet ons belangrijkste probleem. De fundamentele problemen van ons land zijn de concurrentiehandicap, de lage werkgelegenheidsgraad en de bijzonder korte loopbanen. Het is veel efficiënter om die eerst aan te pakken. Zo wordt de groei ondersteund, waardoor het makkelijker wordt om het tekort weg te werken, en tegen 2019 zelfs het vereiste overschot te creëren. Dat kan met een veel ambitieuzere pensioenhervorming, een tewerkstellingspact met engagement van werkgevers om bijkomende jobs te creëren, en een lastenverlaging bij het begin van de regeerperiode. Dat laatste vereist een veel ruimere taks-shift, of eventueel een tijdelijk begrotingstekort om dit te financieren. Het is contra-intuïtief dat CD&V het stabiliteitspact op korte termijn wel strikt wil naleven, om het vervolgens vanaf de middellange termijn aan hun laars te lappen. Is het omgekeerde zowel politiek en economisch niet logischer?

De marketing en communicatie van het 3D-plan staan op punt, maar er is nog veel werk aan de inhoud en de cijfers. Zoals onze communicatie-experts wel eens adviseren om na een mondeling examen met de glimlach te zeggen: het was een zeer aangenaam gesprek, ik zie u dan ook graag terug in september.